

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2019

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Kjarna

650 Laugar

kt. 530990-2149

Sparisjóður Suður-Þingeyinga

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2019

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	4
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6
Eiginfjáryfirlit	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9-24

Skýrsla stjórnar

Árshlutareikningur Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. fyrir tímabilið 1.1.2019-30.6.2019 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Afkoma og eigið fé

Samkvæmt rekstrarreikningi 1.1.2019-30.6.2019 nam hagnaður ársins 43,3 millj. kr. eftir skatta, samanborið við 37,3 millj. kr. fyrir sama tímabil árið áður. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir sjóðsins 9.133 millj. kr. og hafa aukist um 3% frá áramótum. Bókfært eigið fé í lok árs er 929 millj. kr. Eiginfjárlutfall samkvæmt ákvæðum 84. greinar laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki var 16,79% þann 30.6.2019 en var 17,71% í árslok 2018. Samkvæmt lögum er lágmarks eiginfjárlutfall fjármálafyrirtækja 8%. Fjármálaeftirlitið lauk á árinu 2016 mati á eiginfjárförf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er eiginfjárfkrafa skv. því mati 11,94%. Fjármálaeftirlitið hefur tekið ákvörðun um álagningu eiginfjárlauka á fjármálafyrirtæki. Heildar eiginfjárfkrafa Sparisjóðs Suður-Þingeyinga skal samkvæmt nýjustu álagningu vera 18,19% frá 15. maí 2019, 19,19% frá 1. janúar 2020 og 19,44% frá 1. febrúar 2020. Hluti eiginfjárlaukanna tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum.

Áfram var mikil aukning á útlánum á tímabilinu eða um tæp 14,5% en allt árið áður höfðu útlán aukist um 18%. Innlán jukust um tæp 4% á tímabilinu en um rúm 6% árið áður.

Stjórnarhættir

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga starfar í samræmi við ákvæði laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og hefur staðfest stjórnaryfirlýsingu vegna ársins 2019. Yfirlýsingin byggir á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út í maí 2015 (5. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fer með æðsta vald í málefnum sparisjóðsins milli aðalfunda. Hlutverk stjórnar er nánar tilgreint í reglum um störf stjórnar og sparisjóðsstjóra sem finna má á heimasíðu sparisjóðsins www.spthin.is. Þar kemur fram að meginhlutverk stjórnar sparisjóðsins eru:

Að bera ábyrgð á rekstri sparisjóðsins.

Að móta stefnu, setja markmið og áhættuviðmið í rekstri.

Að stuðla að rekstrarhæfi hans og hafa eftirlit með stjórnendum hans.

Að gæta hagsmuna stofnfjáraðila og stuðla að uppbyggingu og uppvexti á sínu starfssvæði.

Að setja sér starfsreglur og leggja mat á eigin störf.

Hjá sparisjóðnum starfar endurskoðunar- og áhættunefnd. Hlutverk hennar er m.a. að leitast við að tryggja gæði ársreikninga, árshlutareikninga og annarra fjármálaupplýsinga til að fjárfestar og aðrir hagsmunaaðilar geti reitt sig á gæði fjármálaupplýsinganna og störf endurskoðenda. Nefndin skal einnig sinna ráðgjafar- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn sparisjóðsins m.a. vegna mótunar áhættustefnu og áhættuvilja sjóðsins.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga telur góða stjórnarhætti vera forsendu traustra samskipta stofnfjáraðila, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila en stjórnarháttum er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu sem finna má á heimasíðu sparisjóðsins www.spthin.is.

Álit og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og sparisjóðsstjóra er árshlutareikningur sparisjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reikningsskil lánastofnana. Er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 30. júní 2019, rekstrarafkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé á tímabilinu 1.1.2019-30.6.2019.

Jafnframt er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningur og skýrsla stjórnar geymi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem sjóðurinn býr við.

Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Suður-Þingeyinga staðfesta hér með árshlutareikning fyrir tímabilið 1.1.2019-30.6.2019 með undirritun sinni.

Laugum, 29. ágúst 2019

Í stjórn

Þóri Þorláksson

Helgi Heljón

Þorvaldur Þorsteinsson

Þorvaldur Þorsteinsson

Anna Karen Arnarsdóttir

Sparisjóðsstjóri

Christina Ligh

Áritun óháðra endurskoðanda

Til stjórnar og stofnfjáreigenda Sparisjóðs Suður-Þíngeyinga ses.

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Sparisjóðs Suður-Þíngeyinga fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2019. Árshlutareikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Ábyrgð okkar felst í þeirri ályktun sem af könnun okkar leiðir.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Samkvæmt honum ber okkur að skipuleggja og haga könnuninni þannig að hófleg víska fáiast um að árshlutareikningurinn sé án verulegra annmarka. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum sjóðsins ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit byggt á endurskoðun.

Við könnun okkar kom ekkert fram sem benti til annars en að meðfylgjandi árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu sparisjóðsins á tímabilinu, efnahag hans 30. júní 2019 og breytingu á handbæru fé í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Akureyri, 29. ágúst 2019

Enor ehf.

Niels Guðmundsson

löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 1.1.-30.6.2019

	Skýr.	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Vaxtatekjur		324.512	286.227
Vaxtagjöld		(108.405)	(98.702)
Hreinar vaxtatekjur	4	216.107	187.524
Þjónustutekjur		21.374	22.365
Þjónustugjöld		(6.805)	(6.345)
Hreinar þjónustutekjur	5	14.569	16.020
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	60	(127)
Gengismunur		4.488	2.746
Aðrar rekstrartekjur	7	3.851	4.854
		8.399	7.474
Hreinar rekstrartekjur		239.075	211.018
Laun og launatengd gjöld	8	(63.210)	(56.776)
Annar rekstrarkostnaður	9	(103.717)	(91.263)
Afskriftir rekstrarfjármuna	15	(6.951)	(3.572)
		(173.879)	(151.611)
Framlag í afskriftarreikning útlána	12	(10.665)	(12.754)
Hagnaður fyrir skatta		54.531	46.653
Tekjuskattur	10	(10.885)	(9.331)
Hagnaður tímabilsins		43.645	37.323

Efnahagsreikningur 30. júní 2019

	Skýr.	30.6.2019	31.12.2018
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka Íslands		1.178.500	1.858.085
Kröfur á lánastofnanir		130.078	170.035
Útlán og kröfur	12	7.622.985	6.655.209
Skuldabréf	13	394	394
Hlutabréf	13	22.027	22.027
Fastafjármunir til sölu	14	28.690	0
Óefnislegar eignir	15	36.729	28.376
Rekstrarfjármunir	15	112.518	115.096
Aðrar eignir	16	1.420	14.891
Eignir samtals		<u>9.133.341</u>	<u>8.864.113</u>
Skuldir			
Almenn innlán	17	8.098.952	7.823.283
Tekjuskattsskuldbinding	10	19.059	18.831
Aðrar skuldir	18	86.500	140.727
Skuldir samtals		<u>8.204.511</u>	<u>7.982.842</u>
Eigið fé			
Stofnfé	19	175.432	159.340
Endurmat fastafjármuna		70.402	71.192
Varasjóður		682.996	650.739
Eigið fé samtals		<u>928.830</u>	<u>881.271</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>9.133.341</u>	<u>8.864.113</u>

Eiginfjáryfirlit

	Stofnfé	Varasjóður	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 1.1-30.6.2019				
Eigið fé 1.1.2019	159.340	650.739	71.192	881.271
Endurmat stofnfjár	4.798	(4.798)		0
Greiddur arður		(6.397)		(6.397)
Upplausn endurmats			(790)	(790)
Innlausn stofnfjár	(2.122)			(2.122)
Nýtt stofnfé	13.223			13.223
Hagnaður tímabilsins		43.645		43.645
Eigið fé 30.6.2019	175.238	683.189	70.402	928.830
Breytingar á eigin fé 1.1-30.12.2018				
Eigið fé 1.1.2018	149.696	504.299	44.359	698.354
Endurmat stofnfjár	3.031	(3.031)		0
Greiddur arður		(6.196)		(6.196)
Endurmat fastafármuna			29.257	29.257
Upplausn endurmats		2.424	(2.424)	0
Innlausn stofnfjár	(2.522)			(2.522)
Nýtt stofnfé	9.135			9.135
Hagnaður ársins		153.243		153.243
Eigið fé 31.12.2018	159.340	650.739	71.192	881.271

Sjóðstreymisýfirlit 1.1-30.6.2019

	Skýr.	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabilsins		43.645	37.323
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	4	(216.107)	(187.524)
Tekjuskattsskuldbinding, breyting		228	0
Virðisrýrnun útlána og fullnustueigna	12	10.665	12.754
Afskrift rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna	15	7.742	3.572
		<u>(153.827)</u>	<u>(133.876)</u>
Útlán og kröfur, breyting		(966.627)	(494.591)
Fjáreignir á gangvirði, breyting		0	144
Fastafjármunir til sölu, breyting		(28.690)	70.000
Aðrar eignir, breyting		13.471	8.951
Innlán, breyting		249.448	112.393
Aðrar skuldir, breyting		(55.017)	(9.840)
		<u>(941.243)</u>	<u>(446.819)</u>
Innheimtir vextir		312.699	213.808
Greiddir vextir		(82.185)	(71.478)
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)		<u>(710.729)</u>	<u>(304.489)</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptur hugbúnaður	15	(13.517)	(2.480)
		<u>(13.517)</u>	<u>(2.480)</u>
Fjármögnunarahreyfingar			
Arður af stofnfé		(6.397)	(6.198)
Nýtt stofnfé		13.223	7.939
Innleyst stofnfé		(2.122)	(1.602)
Víkjandi lán		0	(834)
		<u>4.704</u>	<u>(695)</u>
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		(719.543)	(307.665)
Handbært fé í byrjun árs		2.028.120	2.575.996
Handbært fé í lok tímabils		<u>1.308.578</u>	<u>2.268.332</u>

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Suður-Þingeyinga, varð til 10. maí 1990 með sameiningu Sparisjóðs Aðaldæla, Sparisjóðs Reykdæla og Sparisjóðs Kinnunga. Síðar sameinaðist Sparisjóður Mývetninga sjóðnum. Hann er með heimilisfesti á Íslandi og eru höfuðstöðvar hans í Kjarna á Laugum í Þingeyjarsveit.

Sparisjóðurinn er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki og stundar sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Árshlutareikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Árshlutareikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir hafa verið metnar á gangvirði. Þær eignir sem um ræðir eru markaðsskuldabréf. Árshlutareikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í árshlutareikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á árshlutareikninginn er að finna í skýringu 3.

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti. Hafi útlán verið meira en þrjú mánuði í vanskilum eða metin í sérstakri tapsáhættu er hætt að tekjufæra vexti af þeim.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

c) Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Hreinar tekjur og gjöld af veltufjáreignum og veltufjárskuldum

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

e) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning fela í sér hagnað og tap vegna sölu og breytinga í gangvirði fjáreigna sem eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur.

f) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok tímabils. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna sparisjóðsins er endurskoðað á hverjum reikningsskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er herra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirts endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekkt hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eyrnamerkja hana ákveðnum lánnum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánnum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapaðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívinnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í safninu, þar á meðal;
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum sparisjóðsins.

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánnum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánnum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útstandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrir en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig og raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega af sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Endanlegar afskriftir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Viðsnúningur virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisrýrnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu tímabils samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og árs hlutareikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn sjóðsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækunar hvor á annarri ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innlestur.

Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánnum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náninni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Fjáreignir metnar á gangvirði

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum metnar á gangvirði.

2.9 Akvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru að áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

Besta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggjast eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi færir sparisjóðurinn hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

a) Eignir í eigu sparisjóðsins

Rekstrarfjármunir utan fasteigna eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Fasteignir hafa verið endurmetnar m.v. markaðsverð.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

b) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, skrifstofuáhöld og tæki.....	5 ár
Bífreiðar	10 ár
Hugbúnaður	5 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu er eignir sem sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar er í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Lífeyrisskuldbinding

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

2.16 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að útstreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarsjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.17 Eigið fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáradila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn viðskiptakostnaður, færð til lækunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stödugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	27.625	41.692
Lán og kröfur.....	296.888	244.534
Vaxtatekjur samtals	<u>324.512</u>	<u>286.227</u>
Innlán frá lánastofnunum.....	152	131
Víkjandi lán.....	0	2.420
Innlán.....	108.253	96.151
Vaxtagjöld samtals	<u>108.405</u>	<u>98.702</u>
Hreinar vaxtatekjur.....	<u>216.107</u>	<u>187.524</u>

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Útlán.....	4.551	3.440
Erlend viðskipti.....	326	321
Þóknun af deþekortum.....	10.007	9.935
Þóknun af kreditkortum.....	3.073	3.135
Aðrar þjónustutekjur.....	3.418	5.535
Þjónustutekjur samtals	<u>21.374</u>	<u>22.365</u>
Vildarpunktur kreditkorta.....	2.514	1.928
Kortagjöld.....	2.677	2.751
Þjónustugjöld vegna erlendra viðskipta.....	1.614	1.667
Þjónustugjöld samtals	<u>6.805</u>	<u>6.345</u>
Hreinar þjónustutekjur.....	<u>14.569</u>	<u>16.020</u>

6. Hrein gjöld af fjáreignum á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur/(hrein gjöld) af fjáreignum á gangvirði í gegnum rekstur greinist þannig:	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum greinast þannig.....	60	(127)
Hreinar tekjur vegna fjáreigna gegnum rekstur samtals	<u>60</u>	<u>(127)</u>

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Umboðslaun.....	2.573	3.043
Tekjur af fullnustueignum.....	1.274	1.811
Ýmsar tekjur.....	5	0
Hreinar rekstrartekjur samtals	<u>3.851</u>	<u>4.854</u>

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Laun	49.995	44.028
Launatengd gjöld	13.216	12.748
	<u>63.210</u>	<u>56.776</u>

Laun og þóknarir til stjórnenda sparisjóðsins, auk stofnfjáreignar, greinast þannig:

	1.1.-30.6.2019		1.1.-30.6.2018	
	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir 30.6.2019	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í árslok
Sparisjóðsstjóri.....	8.493	159	7.093	150
Stjórnarformaður.....	920	2.094	860	1.973
Stjórnarmenn.....	1.840	2.701	1.720	3.376
	<u>11.253</u>	<u>4.954</u>	<u>9.673</u>	<u>5.499</u>

Starfsmannafjöldi sparisjóðsins umreiknaður í heilsársstörf er sem hér segir:

	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Meðalfjöldi starfsmanna á tímabilinu.....	11,0	13,0
Stöðugildi í lok tímabils.....	10,0	10,3

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Tölvuþjónusta.....	51.220	44.456
Endurskoðunarkostnaður.....	4.175	5.853
Lögfræðiþjónusta.....	223	752
Önnur sérfræðiþjónusta.....	1.432	2.708
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	6.119	10.843
Markaðskostnaður.....	6.267	3.474
Póstur og sími.....	3.526	3.753
Gjöld vegna fullnustueigna.....	4.109	2.106
Gjöld til rekstur SÍSP.....	7.016	5.278
Eftirlitsgjöld.....	2.945	2.126
Annar kostnaður.....	16.684	9.914
Önnur rekstrargjöld samtals	<u>103.717</u>	<u>91.263</u>

Þóknun til endurskoðenda sparisjóðsins sundurliðast þannig:

	1.1.-30.6.2019	1.1.-30.6.2018
Endurskoðun	3.679	4.247
Innri endurskoðun.....	50	880
Önnur þóknun.....	446	727
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	<u>4.175</u>	<u>5.853</u>

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi og könnun á árs Slutareikningi auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra.

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur hefur verið reiknaður og færður í ársreikninginn. Áætlaður tekjuskattur til greiðslu á tímabilinu er 10,7 millj kr. Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	1.1.-30.6.2019		1.1.-30.6.2018	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	54.531		46.653	
Tekjuskattur af afkomu ársins	10.906	20,0%	9.331	20,0%
Skattaleg áhrif v breytinga á tengdum félögum		0,0%		0,0%
Aðrar breytingar	(21)	0,0%		0,1%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	10.885	20,0%	9.331	20,1%

Breyting tekjuskattsskuldbindingar tímabilsins greinist þannig:

	Inneign/skuld
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 1.1.2018.....	9.443
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2018.....	38.672
Tekjuskattsskuldbinding vegna endurmats	8.383
Tekjuskattur til greiðslu.....	(37.666)
Skattsskuldbinding leyst upp og flutt á skattinneign.....	18.831
Leiðrétting á upphafsstöðu.....	
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 1.1.2019.....	18.831
Reiknaður tekjuskattur vegna tímabilsins.....	10.885
Tekjuskattur til greiðslu.....	(10.657)
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 30.06.2019.....	19.059

11. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Bankaskattur er ófrádráttarbær skattur sem lagður var á fjármálafyrirtæki fyrst skattaárið 2010. Skatturinn er reiknaður sem 0,376% af heildarskuldum umfram 50 milljarða.

12. Útlán og kröfur

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	30.6.2019	31.12.2018
Yfirdráttarlán.....	1.315.798	1.043.754
Overðtryggð skuldabréf.....	3.720.751	3.211.446
Verðtryggð skuldabréf.....	2.586.436	2.400.009
	7.622.985	6.655.209

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	30.6.2019	31.12.2018
Atvinnugreinar:		
Landbúnaður	5%	5%
Sjávarútvegur	7%	7%
Verslun	3%	2%
Ríkissjóður og sveitarfélög.....	1%	0%
Iðnaður og byggingarstarfsemi	7%	7%
Samgöngur og flutningar.....	1%	1%
Þjónustustarfsemi	12%	12%
Ferðaþjónusta.....	12%	13%
Einstaklingar og íbúðabyggingar	53%	53%
	100%	100%

Skýringar

12. Útlán og kröfur

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 30.6.2019	Samtals 31.12.2018
Afskriftareikningur í ársbyrjun	149.478	69.317	218.795	250.037
Virðisrýrnun útlána og krafna á árinu.....	1.495	9.170	10.665	26.661
Endanlega töpuð útlán og kröfur	(847)	0	(847)	(57.903)
Afskriftareikningur í lok tímabilsins	150.126	78.487	228.613	218.795
Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánam og veittum ábyrgðum.....	1,9%	1,0%	2,8%	3,2%

13. Fjáreignir

Skuldabréf

	30.6.2019	31.12.2018
Skuldabréf útgefin af opinberum aðilum, metin á gangvirði.....	394	394
	394	394

Hlutabréf

	30.6.2019	31.12.2018
Óskráð hlutabréf.....	22.027	22.027
	22.027	22.027

Hlutabréf sundurliðast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Grand hótél Mývatn ehf., Skútustaðahreppi.....	9,7%	13.400	6.700
Reiknistofa bankanna hf., Reykjavík.....	0,3%	3.298	3.298
Landsbankinn hf.....		489	489
Sparisjóður Höfðhverfinga ses.....	2,8%	9.014	9.014
Auðkenni ehf.....		2.037	2.526
		28.238	22.027

14. Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu greinast þannig:

	30.6.2019	31.12.2018
Fullnustueignir.....	28.690	0

Skýringar

15. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á tímabilinu 1.1.-30.6.2019:

	Fasteignir og lóðir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun	138.846	38.004	38.120	214.969
Keypt á árinu	0	0	13.517	13.517
Staða í lok tímabilsins	138.846	38.004	51.638	228.487
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	30.137	32.106	9.745	71.988
Afskrift ársins	817	1.270	5.164	7.251
Staða í lok tímabilsins	30.954	33.377	14.908	79.239
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	109.199	5.897	28.376	143.472
Bókfært verð í lok tímabilsins	107.891	4.627	36.729	149.248
Afskriftarhlutföll	2%	10-20%	20%	

16. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	30.6.2019	31.12.2018
Önnheimtar tekjur.....	1.420	14.891
	1.420	14.891

17. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	30.6.2019	31.12.2018
Öbundin innlán.....	1.874.117	1.916.583
Bundin innlán.....	6.224.835	5.906.700
	8.098.952	7.823.283

18. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	30.6.2019	31.12.2018
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur.....	8.616	36.877
Ógreidd opinber gjöld.....	42.127	37.633
Ógreidd laun og launatengd gjöld.....	17.927	16.499
Aðrar skuldir.....	15.900	49.718
Biðreikningur.....	1.930	0
	86.500	140.727

19. Eigið fé

Stofnfé sparisjóðsins 30.06.2019 nam 175,4 milljónum króna og er það í eigu 412 aðila. Heildar eigið fé í lok tímabils nam 928,8 milljónum króna. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 16,79% en má lægst vera 8%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárförf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 11,94%. Með tilkomu eiginfjáruka sem lagðir eru á fjármálastofnanir í landinu í áföngum frá 2016 skal eiginfjárlutfall sparisjóðsins vera eftirfarandi:

	1.11.2017	1.1.2018	15.5.2019	1.1.2020	1.2.2020
Stoð I og II (SREP)	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%
Verndunarauki	1,75%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Kerfisáhættuauki	1,50%	2,00%	2,00%	3,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,25%	1,25%	1,75%	1,75%	2,00%
Samanlögð krafa	16,44%	17,69%	18,19%	19,19%	19,44%

Hluti eiginfjárukana tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum. Heildaraukar sem sjóðnum er ætlað að ná eru 7,5% sem skiptast þannig að 3% eru vegna kerfisáhættu, 2,5% vegna verndar og 2% vegna sveiflujöfnunar. Einungis kerfisáhættuauki getur haft áhrif á rekstrarhæfi sjóðsins og er sjóðurinn þegar yfir fyrirhuguðum kröfum vegna þess auka. Aðrir eiginfjárukar geta haft áhrif til takmörkunar á ráðstöfun hagnaðar s.s. komið í veg fyrir arðgreiðslur eða annað sem rýrt getur eiginfjárstöðu sjóðsins.

Eiginfjárlutfall reiknast þannig:	30.6.2019	31.12.2018
Eigið fé samkvæmt ársreikningi.....	928.830	881.271
Óefnislegar eignir	(36.729)	(28.376)
Eign í fjármálafyrirtæki.....	(9.503)	(9.503)
Eiginfjárgrunnur samtals	882.597	843.392
Eiginfjárlutfall vegna útlánaáhættu.....	358.367	318.907
Eiginfjárlutfall vegna markaðsáhættu.....	5.242	5.205
Eiginfjárlutfall vegna rekstraráhættu.....	56.893	56.893
Eiginfjárlutfall vegna samtals	420.502	381.005
Eiginfjárlutfall	16,79%	17,71%

Til að mæta kröfum um herra eiginfjárlutfall hafa stjórnendur sjóðsins fengið heimild til 80 millj. kr. stofnfjáruka. Þá er unnið að öflun víkjandi láns. Standa vonir til að þessar aðgerðir muni duga til að sjóðurinn uppfylli kröfur um eiginfjárlutfall.

Vogunarhlutfall

Fjármálafyrirtæki skal skv. 30. gr. a. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 uppfylla kröfur um vogunarhlutfall. Vogunarhlutfall sjóðsins í lok tímabilsins er 9,45% en samkvæmt lögunum skal vogunarhlutfall ekki fara undir 3%.

Vogunarhlutfall reiknast þannig:	30.6.2019	31.12.2018
Eigið fé liður 1.....	882.597	843.392
Áhættuskuldbindingar:		
Liðir innan efnahags.....	9.132.556	9.158.012
Liðir utan efnahags.....	207.512	218.591
Heildar áhættuskuldbindingar	9.340.068	9.367.100
Vogunarhlutfall.....	9,45%	9,00%

20. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint tengda aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og forstöðumenn sparisjóðsins og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Útlán til tengdra aðila þann 30.6.2019 námu 225 milljónum króna en innlán 65 milljónum króna. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

21. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	30.6.2019	31.12.2018
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	195.846	194.264
Onýttar heimildir kreditkorta.....	157.684	339.212
Onýttar yfirdráttarheimildir	352.636	301.426
	<u>706.167</u>	<u>834.902</u>

22. Áhættugreining

22.1 Áhættustýring

Tilgangur áhættustýringar er að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta fyrir stjórnendur, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Meginhlutverk áhættustýringar og útlánaeftirlits er því að greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjárahættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Fjárhæðir í þessum kafla eru sýndar að frádreginni varúðarfærslu.

22.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatataka byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sparisjóðsins.

22.3 Eftirlit og stýring lausafjárahættu

Lausafjárahætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjárahættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirséðum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjástöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjárahættu með skýrslum um lausafjárahlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárahlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

22.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum án vaxta:

30.6.2019	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.178.500				1.178.500
Kröfur á lánastofnanir.....	130.078				130.078
Útlán og kröfur	911.572	248.629	1.584.766	4.878.018	7.622.985
Skuldabréf.....	394				394
Hlutabréf.....	22.027				22.027
Aðrar fjáreignir.....	1.420				1.420
	2.243.990	248.629	1.584.766	4.878.018	8.955.403
Almenn innlán.....	6.929.393	436.898	366.331	366.330	8.098.952
Aðrar skuldir.....	86.500				86.500
	7.015.893	436.898	366.331	366.330	8.185.452
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(4.771.903)	(188.269)	1.218.435	4.511.688	769.951
31.12.2018	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.858.085				1.858.085
Kröfur á lánastofnanir.....	170.035				170.035
Útlán og kröfur	749.533	581.921	1.722.902	3.600.852	6.655.209
Skuldabréf.....	394				394
Hlutabréf.....	22.027				22.027
Aðrar fjáreignir.....	14.891				14.891
	2.814.965	581.921	1.722.902	3.600.852	8.720.641
Almenn innlán.....	6.584.353	509.487	380.147	349.297	7.823.283
Aðrar skuldir.....	140.727				140.727
	6.725.080	509.487	380.147	349.297	7.964.011
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(3.910.115)	72.434	1.342.756	3.251.555	756.630

22.5 Eftirlit og stýring markaðsáættu

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáættu í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáættu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

22.6 Vaxtaáættu

Vaxtaáættu ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta, LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sparisjóðsins sem ber fasta vexti 30.6.2019 nam 342 millj kr. (31.12.2018: 359 millj kr.).

22.7 Verðbólguáhætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru meiri en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins námu þann 30.6.2019 2.664 millj kr. (31.12.2018: 2.439 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 1.826 millj kr. (31.12.2018: 1.879 millj kr.)

22.8 Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sparisjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrisáhættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sparisjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu þann 30.6.2019 96 millj kr. (31.12.2018: 131 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 68 millj. kr. (31.12.2018: 58 millj kr.)

22.9 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjárahætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráhætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráhættu innan hvernar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

22.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýttar yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Í árslok 2018 voru markmið sjóðsins að stórar áhættuskuldbindingar viðskiptavina færu ekki yfir 20% af eigin fé sparisjóðsins en hámarks áhættuskuldbinding einstaks viðskiptavinar eða tengdra aðila er 25% af eiginfjárgrunni skv. reglum um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum. Í lok júní 2019 voru engar áhættuskuldbindingar umfram 20%. Markmið sjóðsins er að heildarhlutfall stórra áhættuskuldbindinga fari ekki yfir 250% af eiginfjárgrunni. Samkvæmt reglum um stórar áhættuskuldbindingar má þetta hlutfall fara hæst í 400%.

22.10 Utlánaáhætta (framhald)

Þann 30.6.2019 voru 5 viðskiptamenn sparisjóðsins skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar þegar tillit hefur verið tekið til fasteignaveða og afskrifta (31.12.2018: 2 viðskiptamenn) en reglum var breytt á árinu 2014 þannig að innstæður í fjármálafyrirtækjum teljast til stórra áhættuskuldbindinga en þær mega fara yfir 25% af eigin fé þó hæst í 500 milljónir en samt aldrei herra en eigið fé sjóðsins.

	Fjöldi	30.6.2019	31.12.2018
Stórar áhættuskuldbindingar vegna innstæðna í fjármálafyrirtækjum.....	0	0	0
Stórar áhættuskuldbindingar umfram 20% af eiginfjárgrunni.....	0	0	0
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af eiginfjárgrunni.....	5	629.419	282.998
Samtals.....	5	629.419	282.998
Hlutfall af eiginfjárgrunni.....		67,8%	32,1%

23. Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að hlutverk hans sé að stunda sjálfbæra svæðisbundna fjármálastarfsemi á grundvelli samfélagslegrar ábyrgðar, starfsemi sem stendur vörð um og þróar atvinnulíf, mannlíf og velferð svæðisins. Af þessu má sjá að sjóðurinn leggur áherslu m.a. á umhverfis-, félags- og starfsmannamál til að gæta að velferð og mannlífi. Jafnframt er lögð mikil áhersla á að vörur og þjónusta hans sé ekki nýtt til peningþvættis, fjármögnunar hryðjuverka, spillingar- eða mútumála með því að starfsmenn leggi sig fram um að þekkja sína viðskiptavini, vera í persónulegum samskiptum við þá ásamt því að fylgja reglum sem þessi mál varða. Áreiðanleiki nýrra viðskiptavina er kannaður ásamt skoðun á stærri millifærslum eða afgreiðslum þar sem mikið magn lausafjár er notað. Áhætta af misnotkun er talin lítil þó að hún sé sannarlega til staðar. Viðskiptavinir eru m.a. kannaddir út frá stöðu þeirra í þjóðfélaginu, hvort þeir hafi hlotið dóma eða umfjöllun í fjölmiðlum sem gefið gæti til kynna að þeir séu í áhættuflokkum varðandi mútuþægni, spillingu eða ólöglega starfsemi. Jafnframt þurfa viðskiptavinir að láta stofna nýja viðtakendur erlendra greiðslna í sjóðnum þannig að hægt er að kanna tilefni færsla áður en þær eru gerðar. Sjóðurinn hefur einnig sett sér siðareglur og stefnu um ráðstafanir gegn hagsmunaaðrekstrum og sett upp tilkynningarferli undir nanfleynd fyrir starfsmenn vegna óæskilegra atvika eða hegðunar.

24. Samþykki árshlutareiknings

Árshlutareikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 29. ágúst 2019.